

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พินิจพิจารณา

เรื่อง คำวิเศษณ์

ควรศึกษา

ผู้สอน ครูนิสาชล รุ่งเนย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำวิเศษณ์

ควรรู้จัก

หน้าที่

คำวิเศษณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้
๒. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้
๓. ใช้คำวิเศษณ์ได้ถูกต้อง

สังเกตคำจากแถบประโยคที่กำหนด

นกเล็กหลายตัวบินเร็วมาก

นกบิน

นกเล็กหลายตัวบินเร็ว

นกเล็กบินเร็ว

ประโยคที่กำหนดให้ มีความแตกต่างกันอย่างไร

คำวิเศษณ์

ทบทวนความรู้

เรื่อง ชนิดของคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ **คำที่ใช้ขยายคำอื่น** ซึ่งจะเป็น
คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์
ด้วยกันเอง **ให้ได้ใจความชัดเจนและละเอียด**
มากขึ้น เช่น

คำวิเศษณ์

คนอ้วนกินจุ

(“อ้วน” เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำนาม “คน”
“จุ” เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา “กิน”)

เขาร้องเพลงได้ไพเราะ

(“ไพเราะ” เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยา “ร้องเพลง”)

เขาร้องเพลงได้ไพเราะมาก

(“มาก” เป็นคำวิเศษณ์ที่ขยายคำวิเศษณ์ “ไพเราะ”)

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์

แบ่งออกเป็น.....ชนิด

คำวิเศษณ์

แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด

คำวิเศษณ์

๑. คำวิเศษณ์บอกลักษณะ
๒. คำวิเศษณ์บอกเวลา
๓. คำวิเศษณ์บอกสถานที่
๔. คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ
๕. คำวิเศษณ์ที่แสดงความปฏิเสธ

คำวิเศษณ์

๖. คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ
๗. คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ
๘. คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ
๙. คำวิเศษณ์แสดงคำถาม
๑๐. คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยค

คำวิเศษณ์

๑. คำวิเศษณ์บอกลักษณะ (ลักษณวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะต่าง ๆ เช่น บอกชนิด สี ขนาด ล้วนฐาน กลิ่น รส สัมผัส อากา^ร เป็นต้น เช่น

น้ำร้อนอยู่ในกระทิกสีขาว

งานใบใหญ่ราคาแพงกว่างานใบเล็ก

ดอกมะลิมีกลิ่นหอม

คำวิเศษณ์

๒. คำวิเศษณ์บอกเวลา (กาลวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์
บอกเวลา เช่น เข้า สาย บ่าย เย็น อดีต อนาคต
เป็นต้น เช่น

วันพรุ่งนี้เป็นวันเกิดของคุณแม่
เขามาโรงเรียนสาย

คำวิเศษณ์

๓. คำวิเศษณ์บอกสถานที่ (สถานที่วิเศษณ์) คือ
คำวิเศษณ์บอกสถานที่ เช่น โกล่ โกล บน ล่าง
เหนือ ใต้ ซ้าย ขวา เป็นต้น เช่น

บ้านฉันอยู่ไกลมาก

เขาอาศัยอยู่ชั้นบน

คำวิเศษณ์

๔. คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ

(ประมาณวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือ ปริมาณ เช่น หนึ่ง สอง สาม มาก น้อย บ่อย หลายนับร้อย ต่าง บ้าง เป็นต้น เช่น

เขามีเงินห้าบาท

เขามาหาฉันบ่อย ๆ

คำวิเศษณ์

๕. คำวิเศษณ์ที่แสดงความปลอดภัย (ประติเศษณ์วิเศษณ์)

คือ คำวิเศษณ์ที่แสดงความปลอดภัย หรือไม่ยอมรับ

เช่น ไม่ ไม่ใช่ มิ มิใช่ ไม่ได้ หามิได้ เป็นต้น เช่น

เขามิได้มาคนเดียว

ของนี้ไม่ใช่ของฉัน ฉันจึงรับไว้ไม่ได้

คำวิเศษณ์

๖. คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ

(ประติชญาวิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงการขาน

รับหรือโต้ตอบ เช่น ครับ ขอรับ ค่ะ เป็นต้น เช่น

คุณครับมีคนมาหาขอรับ

คุณครูขา สวัสดีค่ะ

คำวิเศษณ์

๗. คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ (นิยมวิเศษณ์) คือ
คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะ เช่น นี่ นั่น โน่น ทั้งนี้
ทั้งนั้น แนนอน เป็นต้น เช่น

บ้านนั้นไม่มีใครมาอยู่

เขาเป็นคนขยันแน่ ๆ

คำวิเศษณ์

๘. คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ (อนิยมวิเศษณ์)

คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ เช่น ใด อื่น ไหน

อะไร ใคร ฉันทใด เป็นต้น เช่น

เธอจะมาเวลาใดก็ได้

คุณจะนั่งเก้าอี้ตัวไหนก็ได้

คำวิเศษณ์

๗. คำวิเศษณ์แสดงคำถาม (ปฤจฉาวิเศษณ์) คือ
คำวิเศษณ์แสดงคำถาม หรือแสดงความสงสัย เช่น
ใด ไหน ไหน อะไร สิ่งใด ทำไม เป็นต้น เช่น
เสื้อตัวนี้ราคาเท่าไร
เขาจะมาเมื่อไร

คำวิเศษณ์

๑๐. คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยค

(ประพจน์วิเศษณ์) คือ คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น คำว่า ที่ ซึ่ง อัน อย่าง ที่ว่า เพราะว่า ให้ เป็นต้น เช่น

เขาทำงานหนักเพื่อว่าเขาจะได้มีเงินมาก

เขาทำความดี อันหาที่สุคติได้

ศึกษาใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
เรื่อง หน้าที่ของคำวิเศษณ์

ศึกษาใบความรู้

๑. ทำหน้าที่ขยายคำนาม เช่น

คนอ้วนกินจุ

("อ้วน" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม "คน")

ตำรวจหลายคนจับโจรผู้ร้าย

("หลาย" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำนาม "ตำรวจ")

ศึกษาใบความรู้

๒. ทำหน้าที่ขยายคำสรรพนาม เช่น

เรา**ทั้งหมด**ช่วยกันทำงานให้เรียบร้อย

("ทั้งหมด" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม "เรา")

ฉันเองเป็นคนพูด

("เอง" เป็นคำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม "ฉัน")

ศึกษาใบความรู้

๓. ทำหน้าที่ขยายกริยา เช่น

ป่าซื้อกับข้าวที่ตลาดนัดหน้าอำเภอทุกวัน

("ทุกวัน" เป็นคำวิเศษณ์ที่ไปขยายคำกริยา "ซื้อ")

ศึกษาใบความรู้

๔. ทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์ เช่น

คีนนี้พระจันทร์ส่องแสงสวยงามมาก

("มาก" เป็นคำวิเศษณ์ ทำหน้าที่ขยายคำ "สวยงาม" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์)

ญาติชอบดื่มน้ำส้มเย็นจัดเวลาเหนื่อย

("จัด" เป็นคำวิเศษณ์ ทำหน้าที่ขยายคำ "เย็น" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์)

ศึกษาใบความรู้

๕. ทำหน้าที่เป็นตัวแสดงในภาคแสดง เช่น

เธอสูงกว่าคนอื่น

ขนมนี้อร่อยดี

กิจกรรมกลุ่ม

นักเรียนวิเคราะห์คำวิเศษณ์จาก
นิทาน เรื่อง **หน้าที่ของฉัน**
และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

นิทาน เรื่อง หน้าทีของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานแล้ววิเคราะห์ว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่อะไร

ณ หมู่บ้านชาวประมงแห่งหนึ่ง มีชายอ้วนศีรษะล้านผู้เป็นเจ้าของกิจการปลาเค็มแสนอร่อยของหมู่บ้าน เขาเลี้ยงสุนัขแสนรู้ไว้ ๓ ตัว มีสุนัขสีดำ สุนัขสีขาว และสุนัขแก่ พวกมันทุกตัวมีหน้าที่เฝ้าปลาเค็มที่เขาตากไว้ สุนัขทุกตัวทำหน้าที่อย่างดีเยี่ยม ตลอดระยะเวลาที่ชายอ้วนมอบหมายหน้าที่ให้ พวกมันจะนั่งเฝ้า นอนเฝ้าหรือเดินไปมาบริเวณที่ตากปลาตลอดเวลา เจ้าดำเก่งกว่าเพื่อน มันจะวิ่งไล่เห่าคนและสัตว์ทุกชนิดไม่ให้มาป่วนเปื้อนแถวที่ตากปลาเด็ดขาด

นิทาน เรื่อง หน้าทีของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานแล้ววิเคราะห์ว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่อะไร

วันหนึ่งมีสุนัขต่างถิ่นพลัดหลงเข้ามา เจ้าสุนัขถูกหมาหมู่วิ่งไล่มาอย่าง รวดเร็ว เจ้าแก่เห็นดังนั้นอดช่วยเหลือไม่ได้วิ่งเข้าขวางทันที สุนัขนักเลง ๔ - ๕ ตัว เปลี่ยนเป้าหมายมาเลี้ยงเจ้าแก่ทันที

เจ้าขาววิ่งตามไปเพื่อช่วยเหลือเจ้าแก่ แต่เจ้าดำยังหมอบนิ่งไม่เคลื่อนไหว เจ้าขาวและเจ้าแก่ทั้งเห่าและคำรามเสียง ดัง หมาหมู่ตัวหนึ่งกระโดดกัดเจ้าแก่ที่ขา เจ้าขาวกระโดดเข้าช่วยกัดที่คอหมาหมู่ตัวนั้นอย่างแรง หมาหมู่เจ็บหน้ากร้องเอ็งๆ ไม่หยุด

นิทาน เรื่อง หน้าทีของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานแล้ววิเคราะห์ว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่อะไร

หัวใจเห็นท่าไม่ดีรีบพาพรรคพวกล่าถอยโดยเร็ว เจ้าแก่ครางหงิง ๆ เพราะเจ็บขา เจ้าขาวมองเจ้าดำตาขวางพร้อมพูดว่า “ทำไมนายไม่ไปช่วย” เจ้าดำเชิดหน้า “ไม่ใช่หน้าที่ของฉัน ฉันมีหน้าที่เฝ้าปลาเท่านั้น” เจ้าแก่ได้ฟังพูดขึ้นเบา ๆ ว่า “นอกจากหน้าที่เฝ้าปลาแล้ว เจ้าไม่มีหน้าที่ของเพื่อนเลยหรือไง” เจ้าดำรู้สึกผิดมันมองรอยแผลที่ขาเจ้าแก่ซึ่งมีเลือดไหลซึมเล็กน้อย ถ้าเจ้าแก่เป็นอะไรไปมากกว่านี้มันคงรู้สึกผิดไปตลอดชีวิต

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ในขณะที่เราทำหน้าที่หนึ่งอย่าลืมว่าอาจมีหน้าที่อื่นด้วยจงอย่าละเลย

วิเคราะห์หน้าที่ของคำวิเศษณ์

๑. ชาย <u>อ้วน</u> <u>ศีรษะล้าน</u>	หน้าที่.....
๒. ปลา <u>เค็ม</u> <u>แสนอร่อย</u>	หน้าที่.....
๓. <u>สุนัขดำ</u> <u>สุนัขขาว</u> และ <u>สุนัขแก่</u>	หน้าที่.....
๔. พวกมัน <u>ทุกตัว</u>	หน้าที่.....
๕. <u>สุนัขทุกตัว</u> ทำหน้าที่อย่าง <u>ดีเยี่ยม</u>	หน้าที่.....

วิเคราะห์หน้าที่ของคำวิเศษณ์

๖. เจ้าดាំเก่งกว่าเพื่อน

หน้าที่.....

๗. สุนัขเลข ๔ - ๕ ตัว

หน้าที่.....

๘. คำรามเสียงดัง

หน้าที่.....

๙. พุดขึ้นเบาๆ

หน้าที่.....

๑๐. เลือดไหลซึมเล็กน้อย

หน้าที่.....

ใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์

ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ ทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. ขยายคำนาม   ๒. ขยายคำสรรพนาม   ๓. ขยายคำกริยา
๔. ขยายคำวิเศษณ์   ๕. เป็นตัวแสดง

๑. คนผอมที่เดินอยู่ข้างคนอ้วน คือ พ่อ ของน้ำขิง.....
๒. น้ำตาลเดินเร็วมากเพราะรีบไปจองตั๋วคอนเสิร์ต.....
๓. น้ำนี้กินกวยเตียวของผมเอง .....

ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงให้นักเรียนพิจารณาคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ ทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. ขยายคำนาม   ๒. ขยายคำสรรพนาม   ๓. ขยายคำกริยา

๔. ขยายคำวิเศษณ์   ๕. เป็นตัวแสดง

๔. นักแสดงทุกคนร่วมบริจาคโครงการก้าวคนละก้าว.....

๕. ชุดประจำชาติของน้องน้ำฝนสวยงามจริง ๆ.....

๖. เขาทั้งหลายสวดมนต์ข้ามปีที่วัดในช่วงสงกรานต์.....

๗. แมวตัวใหญ่กินขนมแมวจนหมดถุง.....

ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่าคำวิเศษณ์ที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ ทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. ขยายคำนาม
๒. ขยายคำสรรพนาม
๓. ขยายคำกริยา
๔. ขยายคำวิเศษณ์
๕. เป็นตัวแสดง

๘. น้ำฟ้าใสแฉ่นดำใหญ่เริ่มจนคนเหลียวมองทั้งงาน.....
๙. คุณยายของน้ามนต์มีรูปร่างสวยที่สุดในกลุ่มผู้สูงอายุ.....
๑๐. น้องน้ำค้างซื่อกระเป่าใหม่จากห้างสรรพสินค้า.....

ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเลือกคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง
นั้น บน ใคร ทั้งหมด ที่ เข้า ครับ อ้วน เท่าไร ไม่ใช่

๑. หมูพวกนี้กินอาหารมากจึง.....

๒. ทุก ๆ วัน ในตอน.....เราต้องรีบตื่นนอนไปโรงเรียน

๓. มีหนังสือนวนิยายสนุก ๆ วางอยู่.....โต๊ะ หลายเล่ม

๔. ขณะนี้เสื้อผ้า.....ที่จะใช้อยู่ในกระเป๋าแล้ว

๕. เรือลำ.....วิ่งเร็วมากที่สุด

ใบงาน เรื่อง คำวิเศษณ์

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเลือกคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

นั้น บน ใคร ทั้งหมด ที่ เข้า ครับ อ้วน เท่าไร ไม่ใช่

๖. แบบฝึกหัดภาษาไทยง่ายอย่างนี้.....ก็ทำได้

๗. คุณแม่อายุ.....

๘. ....แม่ ผมจะไปเดี๋ยวนี้

๙. สมชาย.....คนขโมยดินสอของเพื่อน

๑๐. เขาพูดอย่าง.....ใคร ๆ ไม่คาดคิด

ทบทวนและสรุปความรู้

นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องคำวิเศษณ์เพื่อให้มี
ความรู้ความเข้าใจตรงกันและบันทึกลงสมุด
เพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง